

Utdanningsdirektoratet

Saksbehandler   **Gøril B. Lyngstad**
Vår dato   **28.02.2018**
Vår referanse   201/25
Deres dato   15.01.2018
Deres referanse   2018/12180 og 2018/8919

Utredning av fylkesmannens saksbehandlingsfrister i skolemiljø saker og en oppreisningsordning for elever

Foreldreutvalget for grunnopplæringen (FUG) takker for invitasjonen til å komme med innspill. Henvendelsene fra foreldre viser at dette er viktige tema.

FUGs innspill baserer seg på henvendelsene til FUG og de erfaringene som utvalgsmedlemmene har fått gjennom sitt engasjement som foreldrerepresentanter i skolens rådsorganer. I 2017 fikk FUG 620 henvendelser, de aller fleste fra foreldre, men også fra ansatte i skolen. Mer enn en av fire saker handlet om skolemiljø. Rundt halvparten av disse sakene igjen handler om mobbing. Det rapporteres ofte om vanskelig kommunikasjon med skolen i slike saker.

Saksbehandlingstid hos Fylkesmannen

De mobbesakene FUG blir gjort kjent med, har i svært mange tilfeller fått pågå over mange år, uten at eleven har fått det bedre. Foreldre opplever at deres og elevens erfaringer ikke blir lyttet til og anerkjent av skolen. Det er derfor svært viktig at både elev og foreldre opplever å bli møtt på en måte som viser at de blir tatt på alvor når de kontakter fylkesmannen.

Foreldre må få svar innen *kort tid* med kontaktinfo til navngitt saksbehandler, tid og sted for første møte og kort info om videre saksgang. Kort tid bør være maksimum ti dager, helst innen en uke. Det bør ikke være lengre frister her enn innenfor [Lov om pasient- og brukerrettigheter](#) hvor svarfristen er ti dager.

Saksbehandlingen må for øvrig følge forvaltningsloven.

Oppreisningsordning

Oppreisningsordning må ivareta flere forhold. I hovedsak handler det om skille mellom muligheten til å forbedre situasjonen raskt, en følelsesmessig oppreisning og erstatning for tapt opplæring og/eller barndom/ungdomstid.

Først og fremst handler det om å ivareta den enkeltes rett til en grunnopplæring som fremmer helse, trivsel og læring. For noen er skolehverdagen med mobbing

og krenkelser så skadelig, at den beste løsningen på kort sikt er å finne alternative opplæringsarenaer. I slike saker trengs det som oftest økonomiske midler til å dekke utgifter til skyss, friskole, privatlærer til hjemmeundervisning eller lignende. Dette kan sikkert løses på ulike måter, men det viktige er at dette skjer raskt. I denne sammenhengen bør også omsorgslønn for foreldrene vurderes. Foreldre bruker mye av sin tid på å samhandle med offentlige etater og andre. Det handler om deltakelse i møter, koordinering av tjenester, skyss av barn til og fra skole, ringe eller skrive brev til offentlige etater for å bedre situasjonen, sette seg inn i regelverk med mer. Det å ha et barn som blir mobbet over tid går ut over hele familien, og foreldre forteller om store belastninger, både følelsesmessige og praktiske.

Det andre er at elever som opplever krenkelser og mobbing trenger anerkjennelse om at det de har opplevd aldri skulle ha skjedd. De trenger bekreftelse på at de har vært utsatt for urett. For eleven kan det å få anerkjennelse for egen opplevelse om mobbing være avgjørende for å kunne gå videre. Ettersom det kan ta lang tid før eleven selv erkjenner at det handler om mobbing, så bør det være lang frist på en slik oppreisningsordning.

Det tredje er tapt opplæring og tapt barndom eller ungdomstid. Ungdom med mangelfull grunnskoleopplæring er dårlig rustet til å fullføre videregående. Uten fullført videregående stiller de dårlig både i forhold til videre utdanning og arbeidsliv, og dermed også til et yrkesaktivt liv på lik linje med andre på samme alder. Elever som har vært krenket/mobbet over tid, kan få psykiske vansker som de drar med seg resten av livet.

FUG er opptatt av at saksbehandlingstid og oppreisning må rigges på en måte som ivaretar de elevene og foreldrene som trenger det.

Med vennlig hilsen

Gunn Iren Müller
utvalgsleder

Ole Petter Østerbø
nestleder